Programma's die elke pc moet hebben

10 x onmisbaar!

Je krijgt een mail met een bestandje in bijlage toegestuurd. Je probeert die bijlage te openen, maar de pc vertelt dat het gaat om een onbekend bestandsformaat. Daar sta je dan. Welke programma's móeten er dus op je pc staan zodat je de meest voorkomende bestanden – en dus ook die vervelende bijlage – kan openen? Een overzicht...

Acrobat Reader

Wat	Lees *.pdf*-bestanden.
Waar downloaden	[www.adobe.nl/support/downloads/main.html]
Bestandsgrootte	8,6 MB
Versienummer	5.1
Systeemeisen	Pentium 64 MB RAM, Win 98 SE, 90 MB HD
Alternatieven	Acrobat (om zélf .pdf-bestanden aan te maken)

Dit programma is eigenlijk bedoeld als hulpmiddel voor het uitwisselen van bestanden gemaakt in verschillende programma's. Stel dat jij een rekenblad gemaakt hebt met een programma dat enkel in jouw bedrijf gebruikt wordt. Je wil dat rekenblad doorsturen aan een vriend. Dat rekenblad zet je dan om naar .pdf-formaat met behulp van Acrobat. Je kennis kan dat bestand dan lezen met het gratis verkrijgbare Acrobat Reader. Hij heeft het programma waarin het rekenblad gemaakt is, niet nodig. Wil je zelf .pdf-bestanden maken, dan kan je terecht op [www.pdfconverter.com] of [www.pdf995.com] (zie ook de workshop over het maken van .pdf-bestandjes in Clickx 26). De beste optie is het pakket Acrobat zelf, maar daar moet je maar liefst € 367 voor neertellen.

+ Acrobat Reader is gratis.

– Je kan zelf geen .pdf-bestandje maken.

VAKTAAL

API: Application Programming Interface. Een reeks van afspraken waardoor programma's met elkaar kunnen communiceren.

Mp3: Motion Picture Expert Group 1 layer 3. Een op het internet erg populair formaat voor muziekbestanden: mp3 verkleint de bestanden enorm, terwijl de geluidskwaliteit nauwelijks wordt aangetast.

Pdf: Portable Document File. Adobe ontwikkelde dit bestandsformaat. Een document in het pdf-formaat kan onder ieder besturingssysteem worden bekeken op voorwaarde dat men gebruik maakt van de gratis Adobe Acrobat Reader.

Wav: Wave-bestand. Een Windows audiobestand dat niet gecomprimeerd is. Daarom zijn wav-bestanden bijzonder goed van kwaliteit (cd-kwaliteit) maar ook erg volumineus.

WinZip

Wat	(De)comprimeer je bestanden
Waar downloaden	[www.winzip.com/ddchomen.htm]
Bestandsgrootte	1,8 MB
Versienummer	8.1
Systeemeisen	Windows 95
Alternatieven	WinRar, pkzip

Zip-bestanden kan je zien als archieven waar bestanden in bewaard worden. Eén zip-bestandje kan een heleboel (gewone) bestanden bevatten. Het grote voordeel is dat een zip-bestand dikwijls veel kleiner is dan het originele bestand. Dat spaart tijd bij het mailen en plaats bij het opslaan van het bestandje. Weliswaar is de zip-functionaliteit geïntegreerd in Windows XP, maar niet iedereen werkt thuis al met XP. WinZip biedt overigens heel wat meer mogelijkheden dan de standaard-functies die in Windows XP zitten. Een onmisbaar programma!

+ Universele standaard.

− Niet altijd even eenvoudig te gebruiken.

WinAmp

Wat	De bekendste *mp3*-speler
Waar downloaden	[www.winamp.com/download]
Bestandsgrootte	3,1 MB
Versienummer	3
Systeemeisen	Pentium II, 350 MHz, 64 MB RAM, Windows 98 (zeer sterk aanbevolen: 500 MHz, 128 MB of meer, DirectX 8.1)
Alternatieven	Windows Media Player, MusicMatch, Sonique

Voor het afspelen van mp3'tjes kan je wel duizend programma's gebruiken, maar hét bekendste is natuurlijk WinAmp. Sinds kort is daarvan versie 3 verkrijgbaar. Daarin is het spijtig genoeg niet meer mogelijk om nog *.wav*-bestanden om te zetten in mp3's. WinAmp 3 ondersteunt nu wel het afspelen van videofilmpjes én er is nog altijd de Visualization Studio (rechtsklikken op je speler en kiezen voor Window en Visualization Studio). Niet iedereen zal even enthousiast zijn over de nieuwe functies en de sterk grafische shell die ervoor zorgen dat WinAmp stukken trager is dan zijn voorganger. Wie niet over een supermachine beschikt, kan echter nog altijd een oudere versie downloaden.

+ Heel veel mogelijkheden, die echter niet altijd eenvoudig te vinden zijn.

− Je kan niet meer mp3 naar wav converteren.
Zware systeemeisen.

DirectX

Wat	Platform-onafhankelijk *API* voor Windows
Waar downloaden	[www.microsoft.com/windows/directx]
Bestandsgrootte	Afhankelijk van je systeem ergens tussen 292 KB en 165 MB
Versienummer	9
Systeemeisen	Windows 98, 65 MB HD
Alternatieven	geen

Het is goed mogelijk dat je nog nooit van DirectX gehoord hebt. Wat het programma doet, en waarom het zo belangrijk is, is erg eenvoudig samen te vatten. Dankzij DirectX kunnen programmeurs rechtstreeks allerlei verschillende randapparaten aanspreken, zonder dat ze voor elke kaart een hele reeks specifieke instructies moeten schrijven. Denk maar aan alle verschillende merken en soorten geluids- en videokaarten. Programmacode wordt gemaakt in algemene API-commando's. Die algemene commando's worden vervolgens door DirectX omgezet in specifieke commando's, die afhangen van het soort apparaat dat aangesproken wordt. Kortom, speel je ooit wel eens spelletjes, dan moet je DirectX installeren.

+ Bijna alle nieuwe spelletjes vereisen DirectX.

− Spelletjes die ten volle gebruik maken van DirectX 9 zullen pas in 2004 op de markt komen.

MSN Messenger

Wat	Babbel on line met je vriend(inn)en
Waar downloaden	[http://msn.messenger.be]
Bestandsgrootte	4 MB
Versienummer	5
Systeemeisen	Windows 2000
Alternatieven	ICQ, ICQLite, Yahoo Messenger, AOL, mIRC

Wie XP draait, heeft MSN Messenger alvast op de computer staan. Qua gebruiksgemak en populariteit in België is Messenger alvast niet te kloppen. Je hoeft heus geen informatica-opleiding te hebben gevolgd om hiermee aan de slag te kunnen. Daar staat tegenover dat concurrenten ICQ en AOL heel wat meer mogelijkheden hebben. Wie tevreden is met de basisfuncties die MSN je biedt, zit bij MSN wel goed.

+ Alomtegenwoordig en erg eenvoudig te gebruiken.

− Vrij beperkt qua mogelijkheden.

Flash Player en Shockwave

Wat Speel filmpjes af met je browser.
Waar downloaden [www.macromedia.com]
Bestandsgrootte 404 KB (Flash), 3.4 MB (Shockwave)
Versienummer 6.0 (Flash), 8.5.1 (Shockwave)
Systeemeisen Internet Explorer of Netscape 4.0
Alternatieven geen

De Shockwave player van Macromedia heb je nodig om bestandjes af te spelen die gemaakt werden met Macromedia Director Shockwave Studio. De Flash Player dient om Flash-animaties af te spelen. Heel veel websites maken gebruik van die animaties, zonder deze programma's kan je die websites niet bekijken. Enkele knappe voorbeeldjes van Flash-websites zijn sites ontworpen door het Londense bureay Hi-Res [www.hi-res.net] of op de link-database [www.linkdup.com].

+ Eenvoudig te installeren en tevens dé standaard voor animaties op het net.

− Flash animaties kunnen na verloop van tijd erg irritant zijn.

AVG AntiVirus

AVG Anti-Virus

Wat Verwijder virussen van je computer
Waar downloaden [www.grisoft.com]
Bestandsgrootte 5,25 MB
Versienummer 6.0
Systeemeisen Windows 95, 20 MB HD
Alternatieven Norton Antivirus, McAfee VirusScan, F-PROT

Iedereen die regelmatig een computer gebruikt, zal het vroeg of laat tegenkomen. Je systeem geïnfecteerd met een virus. Wie daar niet erg mee vertrouwd is, schiet al gauw volledig in paniek. Zo'n virusinfectie hoeft echter niet rampzalig af te lopen. De meeste virussen zijn vrij onschuldig van aard en kan je in een oogwenk van je systeem verwijderen. Dat kan je doen met de gratis virusscanner van AVG. Een test met het 'valse' en ongevaarlijke virusbestandje Eicar [www.eicar.org/anti_virus_test_file.htm] gaf alvast een positief resultaat. De virusbibliotheek wordt regelmatig geüpdatet en het programma is eenvoudig te gebruiken. Onmisbaar dus.

+ Gratis én up-to-date virusscanner

− Voor geavanceerde opties en technische ondersteuning moet betaald worden.

Ad-aware

Wat Verwijder spyware van je systeem
Waar downloaden [www.lavasoftusa.com/downloads.html] op [www.lavasoftusa.com/lang.html] vind je een Nederlandstalige plug-in.
Bestandsgrootte 871 KB
Versienummer 5.83
Systeemeisen Windows 95
Alternatieven McAfee QuickClean, Norton Internet Security, Norton Personal Firewall, XPAntiSpy, Spybot

Sommige programma's installeren behalve zichzelf ongemerkt nog andere programma's op je pc. Zo'n programma kan bijvoorbeeld allerlei gegevens over je surfgedrag bewaren. Die informatie wordt vervolgens doorgegeven aan bedrijven die je dan overspoelen met 'aangepaste' advertenties. Zo'n programma's noemen we spyware. Ben je op je privacy gesteld, dan moet je Ad-aware installeren. Dan ben je alvast zeker dat je kan surfen zonder dat Big Brother over je schouder meekijkt. Voor meer informatie over spyware kan je terecht op [www.spywareinfo.com].

+ Verwijder alle rommel van je computer.

− Het geeft geen uitleg over de gevonden spyware

ZoneAlarm

ZoneAlarm®

Wat Bescherm je pc met een firewall.
Waar downloaden [www.zonelabs.com/store/content/company/products/znalm/freeDownload.jsp]
Bestandsgrootte 3,6 MB
Versienummer 3.1.395
Systeemeisen Windows 98
Alternatieven Norton Personal Firewall, McAfee Firewall, McAfee VirusScan

ZoneAlarm is een firewall. Het programma houdt hackers tegen. Wanneer je on line bent, kunnen mensen proberen om zich onrechtmatig toegang tot jouw pc te verschaffen. Wanneer bepaalde programma's of processen proberen om gebruik te maken van jouw internetverbinding, krijg je een waarschuwing te zien. Al het inkomend en uitgaand verkeer wordt gecontroleerd. Op de website is trouwens een lijvige handleiding te vinden. Wil je testen of je firewall goed opgesteld is, dan kan dat op [http://grc.com].

+ Beschermt je computer tegen indringers.

− Bevat enkel de basisopties.

Windows Media Player

Wat	Speel bijna alle mogelijke mediabestanden af.
Waar downloaden	[http://windowsmedia.com/download/download.asp]
Bestandsgrootte	13,3 MB
Versienummer	9
Systeemeisen	Windows 98 SE
Alternatieven	QuickTime, BSPlayer, PowerDVD, Crystal Player

Windows Media 9 Series

Muziekbestandjes in het Windows Media Audio formaat (wma) nemen tot de helft minder plaats in dan een mp3'tje. Een wma kan, in tegenstelling tot een mp3'tje, geblokkeerd worden tegen ongerechtmatig gebruik. Om een wma-bestandje af te spelen, heb je een licentie nodig. Licenties kunnen bv. zo ingesteld worden dat je een bestand niet kan kopiëren. Dat is wellicht dé reden waarom mp3 de populaire standaard is, én waarom de muziekindustrie veel positiever staat tegenover de Windows Media Player… Met versie 9 kan je de meeste geluids- en videobestanden afspelen. Daaronder uiteraard ook mp3. De gratis speler biedt spijtig genoeg niet de mogelijkheid om muziek-cd's om te zetten naar mp3.

+ Gemakkelijk te gebruiken, mét afspeellijstjes.

− Geen omzetting van muziek-cd's naar mp3's of het afspelen van dvd's, tenzij je betaalt voor een extra plug-in. Er is ook geen ondersteuning van QuickTime-filmpjes.

EN APPLE DAN?

[www.apple.be]

Neen, we laten de Apple-gebruikers niet in de kou staan. Ook voor je iMac of PowerBook zijn een heleboel onmisbare programma's gratis te downloaden. Eerst en vooral is er natuurlijk Safari [**www.apple.com/benl/safari/download**], de nieuwe browser die volgens Apple-baas Steve Jobs alvast de beste op de markt is. Even onmisbaar is iLife [**www.apple.com/benl/ilife**]. iLife wordt gratis geleverd bij alle nieuwe Macs en omvat vier programma's. Voor het beheer van je muziekcollectie is er iTunes 3, met iPhoto 2 speel je met je digitale foto's, iDVD 3 dient om dvd's te maken en tenslotte is er nog het videobewerkingsprogramma iMovie 3. Heb je een oudere Mac, dan kan je al deze programma's – behalve iDVD – downloaden vanaf de website van Apple. iDVD staat daar niet bij wegens zijn grote omvang. Je kan de vier programma's ook als pakket in de winkel kopen, daarvoor betaal je € 59,29. Voor het bekijken van filmpjes kan je niet omheen QuickTime [**www. apple.com/quicktime/download**]. Je speelt er audio- en videobestanden mee af, maar je kan er ook afbeeldingen mee bekijken. Tot slot raden we je – net als bij de pc – ook hier aan om de Acrobat Reader te installeren [**www.apple.com/downloads/macosx/internet_utilities/adobeacrobatreader. html**].

Do's en don'ts

JA

- Controleer of je systeem snel genoeg is
- Kijk na of je wel de nieuwste versie downloadt
- Bij Windows ME of XP: zorg dat je een **System Recovery Point** (herstelpunt) aanmaakt. Normaal wordt dat automatisch voor je gedaan, maar je weet maar nooit. (In XP doe je dat via **Bureau-accessoires**, **Systeemwerkset** en **Systeemherstel**).
- Print het bestandje readme.txt. **Dat komt altijd van pas bij eventuele** problemen. Bewaren op de harde schijf kan ook, maar er is veel kans dat je dat bestandje zeven maanden later niet meer terugvindt.

NEE

- Andere programma's draaien terwijl je een nieuw programma installeert.
- Een oudere versie van een bestand installeren dan het bestand dat al op je harde schijf aanwezig is
- Een programma verwijderen door via de **Verkenner** de corresponderende map te wissen. Gebruik de optie **Software** in het **Configuratiescherm**.
- Alles installeren wat je in handen krijgt, maar nooit programma's verwijderen. Zelfs de krachtigste pc zal na verloop van tijd de snelheid van een slak aannemen.

VAKTAAL

Firewall: Een veiligheidsvoorziening die de gegevenuitwisseling in het oog houdt. Wie zich op het internet begeeft, kan zich op die manier beschermen tegen personen die zonder toestemming zijn systeem binnendringen.

Ftp: File Transfer Protocol. Het protocol dat wordt gebruikt op een netwerk om bestanden binnen te halen (downloaden) of te plaatsen (uploaden).

— Benjamin Carlier —